

**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС;
ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

УДК 347.78

DOI 10.36919/3041-1149(Print).8.2025.33-40

Н. Б. Новицька,*доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник,
Державний податковий університет
email: natalka_bn_@ukr.net***ORCID 0000-0003-4753-7625;****В. О. Цикалюк,***здобувачка,
Державний податковий університет
email: cikalukviktoria@gmail.com***ORCID 0009-0005-0686-7558;****В. В. Слободяник,***здобувачка,
Державний податковий університет
email: v.slobodyanyk1626@gmail.com***ORCID 0009-0007-6961-0551****ЮРИДИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ
НА ВЕБСАЙТИ ТА ДОМЕННІ ІМЕНА**

У цифрову епоху вебсайти перестали бути просто засобами передачі інформації. Вони трансформувалися в складні цифрові платформи, які поєднують численні об'єкти інтелектуальної власності: тексти, графіку, відео-, програмне забезпечення та бази даних. Проблема полягає в тому, що чинне законодавство не завжди встигає за стрімкими темпами розвитку цифрових технологій, що призводить до прогалин у правовому регулюванні авторських прав на контент вебресурсів. Зокрема, актуальним є питання взаємозв'язку між вебсайтом і доменним ім'ям, а також практичних механізмів захисту прав авторів і правовласників.

Метою статті є всебічний аналіз правових аспектів захисту вебсайтів та їхнього контенту як об'єктів авторського права. У роботі акцентовано увагу на з'ясуванні природи взаємозв'язку між вебсайтом, доменним ім'ям та елементами цифрового контенту, що можуть охоронятись законом, а також на визначенні дієвих юридичних і технічних інструментів протидії порушенням прав у цій сфері.

У процесі написання статті застосовано сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів: формально-юридичний – для аналізу норм чинного законодавства; порівняльно-правовий – для зіставлення українського та міжнародного досвіду у сфері регулювання авторських прав на цифровий контент і доменні імена; логіко-аналітичний – для узагальнення доктринальних підходів; системний метод – для вивчення вебсайту як комплексного об'єкта правової охорони.

У статті розкрито, що авторське право охоплює не лише окремі елементи вебсайту, а й сайт загалом як комплексний об'єкт. Визначено, що доменне ім'я не надає автоматичних прав на контент, однак є важливим засобом доступу до авторських творів, і тому його правовий статус має враховуватись у системі інтелектуальної власності. Виявлено основні виклики, пов'язані із правовим статусом замовників і розробників сайту, зокрема у сфері передачі майнових прав.

Отже, ефективний захист авторських прав на вебсайти можливий лише за умови комплексного підходу, який поєднує правові, технічні й організаційні інструменти. Потрібним є створення спеціального закону щодо доменних імен, який би врегульовував їхній статус як засобів індивідуалізації та обов'язкова реєстрація договорів про передачу майнових прав під час розробки вебресурсів. Не менш важливим є стимулювання державної політики щодо підвищення цифрової грамотності у сфері інтелектуальної власності.

Так, запропоновані в статті підходи спрямовані на підвищення рівня захищеності авторів цифрового контенту та сприяння розвитку інноваційного онлайн-середовища в Україні.

Ключові слова: вебсайт, доменне ім'я, авторське право, інтелектуальна власність, цифровий контент, правовий захист, програмний код, торговельна марка, порушення прав, технічні засоби захисту, договір розробки сайту.

Постановка проблеми. У сучасному цифровому середовищі вебсайти виконують не лише інформаційну чи комунікаційну функцію, а й виступають об'єктами інтелектуальної власності. Зв'язок між доменним ім'ям та авторським правом на контент вебсайту є опосередкованим, але важливим. Доменне ім'я є адресою, за якою користувачі отримують доступ до вебсайту, на якому розміщено різноманітний контент, що може бути об'єктом авторського права (тексти, зображення, відео-, музика, програмний код, дизайн тощо).

Реєстрація доменного імені не надає автоматично жодних прав на авторський контент, розміщений на вебсайті, доступ до якого здійснюється через цей домен. Авторські права на контент належать його авторам або іншим правовласникам на підставі закону або договору.

Використання доменного імені може бути пов'язане з порушенням авторських прав на контент, якщо власник домену незаконно розміщує на вебсайті чужі твори, захищені авторським правом. У такому разі відповідальність за порушення несе особа, яка розмістила незаконний контент, а не обов'язково власник доменного імені (якщо він не є одночасно порушником).

Власники вебсайтів, які бажають захистити свою онлайн-ідентичність, часто реєструють своє доменне ім'я як торговельну марку. Це надає їм ширший спектр правового захисту, зокрема від недобросовісного використання схожих доменних імен іншими особами.

Проте правове регулювання авторських прав на вебресурси залишається неоднозначним, що спричиняє суперечки між їхніми власниками, розробниками та користувачами. Визначення прав на окремі складові сайту, як-от тексти, графічний дизайн, програмний код і мультимедійні елементи, нерідко викликає юридичні труднощі.

Ще однією важливою проблемою є часті випадки незаконного використання контенту в мережі, включно із несанкціонованим копіюванням матеріалів, плагіатом і порушенням прав на цифровий продукт. Недостатня поінформованість власників вебресурсів про способи захисту своєї інтелектуальної власності та недосконалість правозастосовної практики ускладнюють боротьбу з такими порушеннями.

Отже, важливо проаналізувати чинне законодавство у сфері авторського права на вебсайти, дослідити ефективні механізми захисту цифрового контенту та окреслити практичні способи вирішення правових проблем, що виникають у цій сфері.

Метою статті є всебічний аналіз правових аспектів захисту вебсайтів та їхнього контенту як об'єктів інтелектуальної власності. Дослідження спрямоване на з'ясування взаємозв'язку між вебсайтом, доменним ім'ям та авторськими правами на розміщений контент, а також на окреслення меж правової охорони різних елементів вебресурсу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що авторське право на вебсайт охоплює як окремі елементи сайту (тексти, зображення, код), так і сайт загалом як комплексний об'єкт.

Л. Тарасенко в своєму дослідженні зазначає, що цифрове середовище зумовлює створення нових об'єктів авторського права, правовий режим яких не до кінця визначений (відеогра, мультимедіа). Ним доведено, що цифрові об'єкти авторського права (як-от комп'ютерні програми, бази даних тощо) потребують визначеності правового режиму, що можна досягнути через прийняття належного законодавчого регулювання. Він встановив, що існування об'єктів

авторського права в цифровій формі змінює можливості автора, інших осіб щодо використання таких об'єктів, а саме щодо зберігання, відтворення та модифікації [1, с. 69].

Цікавою є думка О. С. Кочиної, яка стверджувала, що серед основних проблем, які сприяють вчиненню порушень авторських прав у мережі «Інтернет», можна виділити такі: анонімність користування, яка ускладнює встановлення особи порушника; транскордонний, інтерактивний і віртуальний принципи діяльності мережі, відповідно до яких постає проблематичність здійснення заходів державного реагування з метою припинення порушення та притягнення винних до відповідальності; складність встановлення типів соціальних зв'язків і видів правовідносин, яка впливає на правильну правову кваліфікацію протиправних діянь користувачів мережі; встановлення точного часу користування мережею та правосуб'єктності її користувачів [2, с. 42].

На думку А. В. Кирилюк, В. В. Соловей, у зв'язку із науково-технічним прогресом стає складніше урегулювати всі аспекти захисту авторського права в мережі «Інтернет», тому ця проблема є актуальною та потребує врегулювання, зокрема державі варто розробити дієвий механізм захисту порушених прав, враховуючи всі тенденції розвитку технологій, мережі «Інтернет», міжнародний досвід, судову практику. Так, суб'єктам порушеного авторського права потрібно звертатися до суду за захистом своїх порушених прав, адже так буде формуватися усталена судова практика, що дасть змогу підняти роль інститут авторського права та посилить відповідальність за його порушення [3, с. 98–99].

С. А. Цибізова описувала, що, на відміну від законодавства України, в США ухвалено кодифіковане законодавство щодо доменних імен, яке ефективно захищає права осіб у боротьбі із кіберсквотінгом. У зв'язку із належністю США та України до різних типів правових систем і різних підходів до концепції власності віднесення доменних імен до нематеріальної власності в національній правовій доктрині є проблематичним. Водночас для підвищення рівня якості національного законодавства видається доцільним перейняти міжнародний досвід та ухвалити спеціальний закон щодо доменних імен. Ухвалення такого закону сприятиме усуненню законодавчих прогалин, а запозичення досвіду США дасть змогу скористатися найкращими сучасними законодавчими практиками у сфері врегулювання правовідносин щодо доменних імен [4, с. 170].

О. С. Кочина, В. С. Шевченко в своїй статті «Новели правового регулювання захисту авторських прав у мережі Інтернет» серед нововведень у сфері захисту авторських прав у мережі «Інтернет» виділяють: розширення повноважень патентного повіреного, збільшення строків на виконання певних дій власниками вебсайтів і постачальниками послуг хостингу, можливість притягнення постачальника послуг хостингу або власника вебсайту до відповідальності за невиконання окремих дій, передбачених законодавством, можливість заявника звертатися до УКРНОІВІ для конкретизації даних про постачальника послуг хостингу або власника вебсайту; щодо судового порядку захисту авторських прав у мережі «Інтернет» доцільним буде введення в норми процесуального права концепції «Джона Доу», що допоможе прискорити припинення порушення прав авторів; беззаперечно зменшить кількість порушень авторських прав у мережі «Інтернет» діяльність Вищого суду з питань інтелектуальної власності, тим паче якщо однією із категорій справ, яку розглядатиме цей Суд, будуть справи в спорах щодо прав суб'єктів авторського права, зокрема в мережі «Інтернет» [5, с. 195].

П. Д. Савченко вважає доцільним розуміти, що в умовах сьогодення інтернет-мережа виступає не лише як технічна умова, а вона є новим простором для суспільних відносин, які потребують відповідного правового регулювання. Вебсайт як складова всесвітньої мережі здійснює значний вплив на суспільство та постає як складне явище. Він визначає, що розуміння дефініції «вебсайт» в українському науковому та правовому просторі є складним, оскільки складається з відповідних 252 аспектів, як-от, текст, зображення, відео- та/або аудіоматеріали, інші ресурси, які стають доступними завдяки доступу за унікальною адресою в мережі [6, с. 251].

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному цифровому світі вебсайти стали важливими елементами інтернет-простору, що охоплюють численні твори, які підлягають авторському праву, як-от текстовий контент, графічні елементи, програмні коди та мультимедійні матеріали. Актуальність цієї теми зумовлена зростаючою кількістю вебсайтів та онлайн-платформ, що приводить до постійного збільшення обсягів контенту, що потребує правової

охорони. Порушення авторських прав на вебсайтах стають усе більш поширеним явищем, що охоплює несанкціоноване копіювання контенту, плагіат, порушення прав на програмні продукти та інші форми неправомірного використання інтелектуальної власності.

Вебсайт або сайт – сукупність вебсторінок та залежного вмісту, доступних у мережі «Інтернет», які об'єднані як за змістом, так і за навігацією під єдиним доменним ім'ям [7]. Вебсайт є об'єктом авторського права, оскільки його контент, дизайн, програмне забезпечення та інші елементи можуть бути охоронювані авторським правом. Використання матеріалів з вебсайту без дозволу власника може призвести до порушення авторських прав та юридичних наслідків.

Правове регулювання авторського права на вебсайти в Україні є складною та важливою частиною національної системи інтелектуальної власності. Оскільки вебсайти поєднують у собі різноманітні елементи – від текстового контенту до програмного забезпечення та графічних матеріалів, правова охорона таких ресурсів потребує комплексного підходу.

Вебсайт та доменне ім'я тісно пов'язані між собою, і одне не може повноцінно функціонувати без іншого. Л. Таресенко вважає, що доменне ім'я не є самостійним об'єктом інтелектуальної власності, а лише може бути формою використання торговельної марки або іншого засобу індивідуалізації, або може бути самостійним комерційним або некомерційним позначенням. Права на доменне ім'я залежать від того, які об'єкти цивільних прав відображені в словесному вираженні доменних імен [8, с. 61].

Основним нормативно-правовим актом, що охоплює інтелектуальну власність в Україні, є Цивільний кодекс України (ЦКУ). Глава 36 «Право інтелектуальної власності на літературний, художній та інший твір (авторське право)» визначає загальні принципи, на основі яких здійснюється правова охорона авторських прав, зокрема на цифрові твори. Важливо зазначити, що Цивільний кодекс України вказує на авторські права на комп'ютерні програми та бази даних, що часто становлять важливу складову вебсайтів [9].

Закон України «Про авторське право і суміжні права» є ще одним важливим актом, що конкретизує положення Цивільного кодексу України стосовно охорони авторських прав на різні види творів. Вебсайти складаються із численних елементів, які можуть бути захищені авторським правом: тексти, програмні коди, зображення, графічні елементи, відео- та інші мультимедійні складові. Цей Закон гарантує правову охорону таким елементам, надаючи авторам права на використання їхнього контенту та забороняючи його незаконне копіювання або адаптацію [10].

Візуальний контент на вебсайті, охоплюючи дизайн, графічні елементи, логотипи, фотографії, відео- та мультимедійні файли, є об'єктами авторського права згідно зі ст. 8 Закону. Вони можуть охоронятись як самостійні художні або аудіовізуальні твори. Право на охорону поширюється на оригінальні дизайнерські рішення, унікальні графічні матеріали, інтерактивні елементи, а також відеофайли. Використання таких елементів без згоди автора є порушенням авторських прав, за яке передбачена цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність (ст. 50 Закону) [11].

Програмний код вебсайту (включно із HTML, CSS, JavaScript, PHP та іншими мовами програмування) визнається як комп'ютерна програма й охороняється як літературний твір. Авторське право на програмне забезпечення належить його розробнику або компанії, що володіє правами на код. Бази даних, що використовуються на вебсайтах, також підлягають охороні. Вони можуть захищатися як збірники інформації, якщо їхня структура є результатом творчої діяльності. Незаконне використання програмного коду або баз даних, їхнє копіювання або модифікація без дозволу правовласника вважається порушенням авторського права [12].

Власником вебсайту вважається особа, яка є володільцем облікового запису та встановлює порядок і умови використання вебсайту. За відсутності доказів іншого власником вважається реєстрант відповідного доменного імені та/або отримувач послуг хостингу. Однак власник вебсайту не обов'язково є автором усього його вмісту. Авторське право на конкретні матеріали (тексти, зображення, код) належить їхнім безпосереднім авторам, якщо інше не передбачено договором [13].

Створення вебсайту часто є результатом колективної праці різних фахівців: дизайнерів, розробників, копірайтерів тощо. Кожен із них може володіти авторськими правами на створені ними елементи сайту. Наприклад, дизайнери можуть мати права на візуальне оформлення, розробники – на програмний код, а копірайтери – на текстовий контент. У такому разі важливо чітко визначити права та обов'язки кожного учасника через відповідні договори, щоб уникнути правових суперечок у майбутньому [14].

Під час створення вебсайту за замовленням ключовим є питання передачі майнових прав від виконавця до замовника. Законодавство України передбачає, що майнові права на твір, створений за замовленням, переходять до замовника з моменту створення твору повним обсягом, якщо інше не передбачено договором. Однак для уникнення непорозумінь рекомендується укладати письмові договори, які детально регулюють умови передачі прав, обсяг використання твору та винагороду. Варто зазначити, що особисті немайнові права автора (наприклад, право на визнання авторства) є невідчужуваними й залишаються за автором незалежно від умов договору [15].

У глобалізованому цифровому середовищі питання правової охорони вебсайтів і доменних імен набуває особливого значення. Міжнародне законодавство забезпечує ряд механізмів для захисту інтелектуальних прав у цій сфері, зокрема авторського права та прав на торговельні марки.

На думку С. А. Цибізової, не виключається можливість запозичення окремих норм законодавства США до національного права, зокрема щодо встановлення відповідальності за недобросовісне використання доменного імені за реєстрантом, визначення територіальної юрисдикції доменних спорів за місцем перебування реєстратора доменного імені, встановлення обов'язку реєстратора не передавати, призупиняти чи в інший спосіб змінювати доменне ім'я під час розгляду справи в суді, визначення в законі спеціальних способів захисту в доменних спорах, як-от перед делегування доменних імен або отримання грошової компенсації замість відшкодування збитків тощо. Найкраще запозиченню іноземного досвіду сприятиме рецепція окремих норм законодавства США до національного права під час розроблення спеціального закону щодо доменних імен [4].

Висновки. У сучасному цифровому середовищі вебсайти виступають не лише засобами комунікації, а й повноцінними об'єктами інтелектуальної власності, що поєднують у собі складні елементи: текстовий контент, програмний код, графіку, відео-, аудіо- та бази даних. Авторське право охоплює як окремі складові вебресурсу, так і сайт загалом як комплексний твір.

Законодавча база України закладає фундамент для захисту авторських прав у цифровому середовищі, однак практика їхньої реалізації часто стикається з проблемами: анонімність порушників, транскордонний характер правопорушень, недосконалість правозастосування. Доменне ім'я, хоча й не є об'єктом авторського права, виконує ключову роль у доступі до захищеного контенту, а тому також повинне розглядатися в контексті охорони прав вебвласників.

Актуальним також є вивчення міжнародного досвіду, зокрема американської моделі правового регулювання доменних імен, що передбачає створення спеціального закону про доменні імена, механізмів блокування та перед делегування в разі спорів, а також чітке визначення юрисдикції.

Ефективний захист авторських прав на вебсайти можливий лише за умови поєднання правових, технічних та організаційних засобів. Це не лише убезпечує права власників, а й створює сприятливі умови для розвитку цифрової економіки, підвищення довіри до онлайн-платформ і стимулювання творчості в інтернет-просторі.

Впровадження watermarking, обмеження копіювання через CSS / JavaScript та використання сервісів DMCA Protection допоможе захистити контент від незаконного використання. Хоча авторське право виникає автоматично, реєстрація у відповідних органах може стати додатковим доказом у разі спорів. У разі виявлення незаконного використання контенту варто спочатку використовувати досудові механізми.

Отже, забезпечення належного захисту авторських прав на вебсайти потребує як дотримання законодавчих норм, так і застосування технічних та організаційних заходів, що сприятимуть справедливому використанню цифрового контенту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тарасенко Л. Л. Авторське право у цифрову епоху: основні тенденції і зміни. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2022. № 75. С. 61–72.
2. Кочина О. С. Порушення авторських прав у мережі інтернет: правові проблеми та шляхи їх подолання. *Нове українське право*. 2022. № 4. С. 42. URL : <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.4.6>
3. Кирилюк А. В., Соловей В. В. Окремі аспекти захисту авторського права в мережі Інтернет. Modern thoughts on the development of science: ideas, technologies and theories : The 12th International scientific and practical conference (March 26–29, 2024), Amsterdam, Netherlands. International Science Group. 2024. 336 p. С. 98–99.
4. Цибізова С. А. Проблеми правового регулювання доменних імен: досвід США. *Часопис Київського університету права* 2023. № 4. С. 170. URL : <https://doi.org/10.36695/2219-5521.4.2023.30>
5. Кочина О. С., Шевченко В. С. Новели правового регулювання захисту авторських прав у мережі Інтернет. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. Том 1, № 80. С. 195. URL : <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.1.28>
6. Савченко П. Д. До питань визначення дефініції «веб-сайт» в аспекті реформування цивільного законодавства. *Стан і засади реформування цивільного та житлового законодавства України : матеріали XXII наук.-практ. конф., присвяч. 102-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова, м. Харків, 9 лют. 2024 р.*. Харків : ЕКУС, 2024. С. 251. URL : https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/wp-content/uploads/2024/03/maslov_2024.pdf
7. Вікіпедія. Вебсайт. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вебсайт>
8. Тарасенко Л. Л. Домени, фірмовий стиль та інші комерційні позначення: особливості правової охорони. *Вісник Львівського університету. Серія Юридична*. 2022. № 74. С. 58–67.
9. Factor. Глава 36. Право інтелектуальної власності на літературний, художній та інший твір (авторське право). Стаття 433. Об'єкти авторського права. URL : <https://i.factor.ua/ukr/law-54/section-299/article-5656/>
10. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX : станом на 15 листоп. 2024 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
11. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII : станом на 1 січ. 2023 р. Стаття 8. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
12. Захист авторських прав вебсайту, додатка, комп'ютерної програми. Стратегія та перспективи. Корпорація Global Consulting / Корпорация Global Consulting. URL : <https://gc.ua/uk/pobudova-kompleksnogo-zaxistu-vebsajtu-dodatka-kompyuternoї-programi-strategiya-ta-perspektivi/>
13. Авторське право: як визначити власника сайту і вебсторінки – новий закон / Газета «Закон і Бізнес». Законодавство, влада, права людини. URL : https://zib.com.ua/ua/print/154331.html?utm_source=chatgpt.com
14. Комп'ютерна програма як об'єкт авторських прав / LegalAid. АО «Бачинський та партнери». URL : https://legalaids.com.ua/ua/kompyuterna-prohrama-yak-objekt-avtorskykh-prav-yak-pravylno-peredaty-prava-na-neji/?utm_source
15. Співавторство та авторське право: практичні поради / Polikarpov Law Firm. URL : <https://polikarpov.legal/blogposts/spivavtorstvo-ta-avtorske-pravo-praktichni-poradi/>

REFERENCES

1. Tarasenko, L. (2022). Avtorske pravo u tsyfrovu epokhu: osnovni tendentsii i zminy [Copyright in the digital age: main trends and changes]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia yurydychna*. 2022. № 75. S. 61–72 [in Ukrainian].
2. Kochyna, O. S. (2022). Porushennia avtorskykh prav u merezhi internet: pravovi problemy ta shliakhy yikh podolannia [Copyright infringement on the Internet: legal problems and ways to overcome them]. *Nove ukrainske pravo*. 2022. № 4. S. 42. URL : <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.4.6> [in Ukrainian].

3. Kyryliuk, A. V., Solovei, V. V. (2024). Okremi aspekty zakhystu avtorskoho prava v merezhi Internet [Certain aspects of copyright protection on the Internet]. *Modern thoughts on the development of science: ideas, technologies and theories* : the 12th International scientific and practical conference (March 26–29, 2024), Amsterdam, Netherlands. International Science Group. 2024. 336 p. S. 98–99. [in Ukrainian].
4. Tsybizova, S. A. (2023). Problemy pravovoho rehuliuвання domennykh imen: dosvid SSHA [Problems of legal regulation of domain names: the experience of the USA]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. 2023. № 4. S. 170. URL : <https://doi.org/10.36695/2219-5521.4.2023.30> [in Ukrainian].
5. Kochyna, O. S., Shevchenko, V. S. (2023). Novely pravovoho rehuliuвання zakhystu avtorskykh prav u merezhi Internet [Novelties of legal regulation of copyright protection on the Internet]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo*. 2023. Tom 1, № 80. S. 195. URL : <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.1.28> [in Ukrainian].
6. Savchenko, P. D. (2024). Do pytan vyznachennia definitsii «vebsait» v aspekti reformuvannia tsyvilnoho zakonodavstva [On the issues of defining a "website" in the aspect of reforming civil legislation]. *Stan i zasady reformuvannia tsyvilnoho ta zhytlovoho zakonodavstva Ukrainy* : materialy KhKhII nauk.-prakt. konf., prysviach. 102-y richnytsi z dnia narodzh. d-ra yuryd. nauk, prof., chl.-kor. AN URSSR, rektora Kharkivskoho yurydychnoho instytutu (1962–1987 rr.) V. P. Maslova (Kharkiv, 9 liut.2024 r.). Kharkiv : EKUS, 2024. S. 251. URL : https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/wp-content/uploads/2024/03/maslov_2024.pdf [in Ukrainian].
7. Vikipediia. Vebsait. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Vebsait> [in Ukrainian].
8. Tarasenko, L. L. (2022). Domeny, firmovyi styl ta inshi komertsiiini poznachennia: osoblyvosti pravovoi okhorony [Domains, corporate identity and other commercial designations: features of legal protection]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii Yurydychna*. 2022. № 74. S. 58–67 [in Ukrainian].
9. Factor. Hlava 36. Pravo intelektualnoi vlasnosti na literaturnyi, khudozhnii ta inshyi tvir (avtorske pravo). Stattia 433. Obiekty avtorskoho prava. URL : <https://i.factor.ua/ukr/law-54/section-299/article-5656/>
10. Pro avtorske pravo i sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 01.12.2022 № 2811-IX : stanom na 15 lystop. 2024 r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> [in Ukrainian].
11. Pro avtorske pravo i sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 № 3792-XII : stanom na 1 sich. 2023 r. Stattia 8. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> [in Ukrainian].
12. Zakhyst avtorskykh prav vebsaitu, dodatka, kompiuternoï prohramy. Stratehiia ta perspektyvy / Korporatsiia Global Consulting. URL : <https://gc.ua/uk/pobudova-kompleksnogo-zaxistu-vebsajtu-dodatka-kompyuternoï-programi-strategiya-ta-perspektivi/> [in Ukrainian].
13. Avtorske pravo: yak vyznachyty vlasnyka сайту i veb-storinky – novyi zakon / Hazeta «Zakon i Biznes». Zakonodavstvo, vlada, prava liudyny. URL : https://zib.com.ua/ua/print/154331.html?utm_source=chatgpt.com [in Ukrainian].
14. Kompiuterna prohrama yak ob'ekt avtorskykh prav / LegalAid. AO «Bachynskyi ta partnery». URL : https://legalaid.ua/ua/kompyuterna-prohrama-yak-ob'ekt-avtorskykh-prav-yak-pravylnno-peredaty-prava-na-neji/?utm_source [in Ukrainian].
15. Spivavtorstvo ta avtorske pravo: praktychni porady / Polikarpov Law Firm. URL : <https://polikarpov.legal/blogposts/spivavtorstvo-ta-avtorske-pravo-praktichni-poradi/> [in Ukrainian].

N. B. Novytska, V. O. Tsykaliuk, V. V. Slobodianyk. LEGAL INSTRUMENTS FOR THE PROTECTION OF COPYRIGHT ON WEBSITES AND DOMAIN NAMES

In the digital age, websites have ceased to be merely tools for information exchange. They have evolved into complex digital platforms that encompass numerous objects of intellectual property, including texts, graphics, videos, software, and databases. The main problem lies in the fact that current legislation does not always keep pace with the rapid development of digital technologies, leading to legal gaps in the regulation of copyright protection for website content. In particular, the issue of the relationship between a website and its domain name, as well as the practical mechanisms for protecting the rights of authors and rightsholders, remains highly relevant.

The aim of this article is to conduct a comprehensive analysis of the legal aspects of protecting websites and their content as objects of copyright. The study focuses on identifying the nature of the interrelation between the website, the domain name, and the digital content elements that may be subject to legal protection, as well as determining effective legal and technical tools to counteract copyright infringements in this area.

A combination of general scientific and special legal methods was applied in the research process: the formal legal method – for analyzing the norms of current legislation; the comparative legal method – for comparing Ukrainian and international practices in the field of copyright protection for digital content and domain names; the logical-analytical method – for summarizing doctrinal approaches; and the systemic method – for examining the website as a complex object of legal protection.

The article reveals that copyright covers not only individual elements of a website but also the site as a whole, as a complex intellectual work. It is established that a domain name does not automatically grant rights to the website's content; however, it serves as an essential means of accessing copyrighted works, and therefore, its legal status should be considered within the intellectual property system. Key challenges have been identified, particularly concerning the legal status of website owners and developers, especially in the context of the transfer of proprietary rights.

Thus, effective protection of copyright on websites is possible only through a comprehensive approach that combines legal, technical, and organizational tools. It is essential to develop a specific law on domain names that would regulate their status as means of individualization and to introduce mandatory registration of contracts concerning the transfer of proprietary rights when developing websites. Equally important is the implementation of state policies aimed at improving digital literacy in the field of intellectual property.

Accordingly, the approaches proposed in the article are aimed at increasing the level of protection for authors of digital content and fostering the development of an innovative online environment in Ukraine.

Keywords: *website, domain name, copyright, intellectual property, digital content, legal protection, source code, trademark, rights infringement, technical protection measures, website development agreement.*